

PHẦN TIN TỨC

A-ÂN PHẨM DO HỘI THƯ-VIỆN VIỆT-NAM XUẤT BẢN

Theo chương trình đã ân định, Hội Thư-viện vừa in xong các ân phẩm sau đây, với sự giúp đỡ của USAID qua sự vận động của Bà Chủ-tịch Hội :

1. Tiểu-dẫn về Tổ-chức và Hoạt-động Hội Thư-viện Việt Nam. Vietnamese Library Association : Organization and Information. Saigon, 1971.
2. Martha T. Boaz. Thư viện cho mọi người /Libraries for all/. Dịch giả : Nguyễn Thị Cút, Hồ Văn Quang, Nguyễn Ứng Long. Saigon, Hội Thư viện Việt Nam, 1971. 46 tr. ronéo. (Có thể hỏi mua tại số 8, Lê Quý Đôn, Saigon)
3. Cách tìm sách trong Thư-viện /Sách xếp trên kệ theo phương pháp phân loại thập phân Dewey/. (Thư viện nào muốn xin bảng này, cung xin liên lạc ở địa chỉ trên).

Ngoài ra, Hội cũng sắp xuất bản một cuốn sách về cách điều hành thư viện, do Bà Nguyễn Thị Cút soạn và một bảng liệt kê các tiêu đề môn loại dùng trong các thư viện công nhở, cfr. Notes.

B-DỜI THƯ-VIỆN QUỐC GIA, TỔNG THƯ-VIỆN và THƯ-VIỆN VIÊN KHẢO CƠ

Toà nhà mới của Thư viện Quốc gia, mà lễ đặt viên đá đầu tiên xây cất đã được cử hành ngay 28.I2.1968 (xem: TVTS, số 3, 1969, tr.39-43), nay đã hoàn thành, và làm trụ sở cho hai thư viện quốc gia : Tổng Thư-viện và Thư viện Gia Long.

Tổng Thư-viện, trước ở trong vòng rào Trường Fétrus-Ký, đã dọn về xong và sắp nhập cư với Thư-viện quốc gia.

Thư-viện quốc gia, ở số 34 Gia-Long, đang dọn trong lúc viết các dòng này, và vì số lượng sách quan trọng cũng như vì dự định tổ chức lại nên e còn lâu đọc giả mới sử dụng được.

Nhân đây, xin nói thêm là chức giám đốc Thư-viện quốc gia hiện do Ông Phan Văn Hu౩, hội viên Hội Thư-viện, đảm trách. Ông Hu౩, nguyên trước là phó khoán Đại học Sư-pham Viên Đại học Cần Thơ, vừa tốt nghiệp bằng Master of Library Science sau 2 năm học ở Mỹ, qua học bổng cùng cấp bởi Cơ quan Phát triển Thư-viện, 1 Thông Nhât

Viện Khảo Cứ và Thư viện, số 1 Thông Nhất, sẽ đền chiêm tạm thời Thư viện quốc gia cũ trong khi chờ đợi xây cất tòa nhà mới rộng Viện Bảo Tàng, trong đó có trụ sở của Viện Khảo Cứ. Công tác này đang được khởi công.

C-HỘI-NGHỊ KỲ 3 CỦA HIỆP HỘI QUỐC-TẾ QUẢN-THỦ THƯ-VIỆN ĐÔNG PHƯƠNG HỌC (THE INTERNATIONAL ASSOCIATION OF ORIENTALIST LIBRARIANS. I.A.O.L.):

Hội nghị của I.A.O.L. kỳ 3 sẽ được tổ chức phối hợp với Hội nghị quốc tế Đông phương gia (International Congress of Orientalists. I.C.O.) kỳ 29, vào tháng 8 năm 1973 tại Ba-le nhân dịp kỷ niệm 100 năm của Hội nghị. I.A.O.L. đã hội họp lần thứ nhất phối hợp với I.C.O. kỳ 27 tại Ann Arbor, Michigan vào năm 1967, và trong kỳ này, phối hợp với I.C.O. kỳ thứ 28 tại Canberra, Úc, 6-12/1/1971, ngoài các cuộc hội thảo và thuyết trình còn có một số cuộc họp theo vùng, tập trung vào mỗi quốc hay vùng của Á-châu. Chương trình về Đông Nam Á được chủ tọa bởi Ông Cecil Hobbs, cầm đầu Tiểu ban Nam-Á của Cục Á-đông tại Thư viện Quốc hội Mỹ. Các bài thuyết trình sau đây đã được đọc tại buổi họp :

S. Sangchai, Học viện quốc Phát triển Hành chánh, Bangkok. The role of the library in social science research in Thailand. /Vai trò của thư viện trong sự khảo cứu xã hội học tại Thái-lan/

Lim Huck Tee, Đại học Penang. The library situation in Malaysia: problems and prospects of solution through international and regional library cooperation. /Tình hình thư viện tại Mã-lai Á: Các vấn đề và triển vọng giải quyết qua sự hợp tác quốc tế và địa phương về thư viện/

Father R.J. Suchan, Ateneo de Manila University. Research resources in the Philippines, 1967-1970: a view from the inside. /Tài nguyên khảo cứu tại Phi-luật-tan, 1967-1970: Một cái nhìn từ bên trong/

Giáo sư Fred Riggs của Đại học Hạ-uy-di và Chủ tịch của CORMOSEA (sẽ nói ở phần dưới) điều khiển cuộc bàn cãi.

Trên 100 thủ thư từ mọi nơi trên thế giới đã tham dự hội nghị kỳ 2 của I.A.O.L. Ông James D. Pearson, Quản thủ thư viện tại Trường nghiên cứu Á-Phi, của Đại học Luan-đôn, được bầu làm chủ tịch. Một số đại diện địa phương cũng được chỉ định (Mrs. Hedwig Anuar, Giám đốc Thư viện quốc gia Tân-gia-ba, đại diện cho Đông Nam Á) để trợ giúp trong việc hoạch định chương trình cho Hội nghị ở Ba-le năm 1973.

Bà Marie Roberte Guignard của Thư viện quốc gia Balê được chỉ định làm đại diện đặc biệt để phối hợp hoạch định cho IAOL kỳ 3.

Hiệp hội này cũng dự định ra một bản tin để tường trình về

các phát triển đồng quan tâm đối với các thủ thư trên thế giới. Cô. Enid Bishop, Quán thủ thư viện về Nghiên cứu Á đông tại Đại học quốc gia Úc (A.N.U.); được chỉ định làm chủ bút.

D- VÀI TỔ CHỨC Ở MỸ LIÊN QUAN ĐỀN ĐÔNG-NAM-Á VÀ THƯ VIỆN

Sau đây là một vài tổ chức ở Mỹ liên quan đến Đông Nam Á và thư viện, mà ta cũng nên biết qua hoạt động và sự chú trọng của các hội này đối với nước nào ở Đông Nam Á :

1- SOUTHEAST ASIA REGIONAL COUNCIL AND COMMITTEE (Hội đồng và Ủy ban địa phương Đông Nam Á).

Năm rồi, do một phần của sự tổ chức lại của Association for Asian Studies, AAS (Hiệp hội nghiên cứu Á đông), Ủy ban Liên Đại-học Đông Nam Á (ĐNA) đã trở thành Hội đồng địa phương ĐNA và Ủy ban địa phương ĐNA. Hội đồng có 9 hội viên và Ủy ban có 8 hội viên, tất cả đều được bầu cử bởi hội viên của AAS là những người quan tâm đặc biệt đến ĐNA.

Ngoài CORMOSEA, Hội đồng có một số tiêu ban sau đây :

- Ủy ban về Giáo dục và Phát triển nghề nghiệp
- Ủy ban Liên lạc Chính phủ (có nhiệm vụ cho đoàn viên biết về qui chế liên quan đến các nghiên cứu ĐNA, và ngược lại, thông báo các cơ quan lập pháp và ủy ban quốc hội về các nhu cầu của chương trình nghiên cứu ĐNA)
- Ủy ban Liên lạc quốc tế (phân phối các sản phẩm khảo cứu của Mỹ về ĐNA ra trong vùng)
- Ủy ban các tài nguyên ngôn ngữ (phối hợp chương trình giao huân bằng ngôn ngữ ĐNA, khảo sát các chương trình ở Hoa Kỳ, thu xếp để sản loát học liệu và tìm tài chánh để lập một viện ngôn ngữ Summer)
- Ủy ban khảo cứu (tìm nguồn tài chánh để khảo cứu về ĐNA)
- Nhóm dự án phiên dịch (hiện đang tìm tài chánh để nâng đỡ việc phiên dịch và sản hành tiêu sử của nhiều nhà lãnh tụ chính trị hiện đại ở ĐNA)
- Nhóm phối hợp nghiên cứu về Việt Nam (trưởng ban : John Whitemore, Đại học Yale, có mục đích phát động nghiên cứu về Việt Nam tại Mỹ).
- CORMOSEA. Committee on Research Materials on Southeast Asia (Ủy ban về tài liệu khảo cứu ĐNA).

Thành phần ban chấp hành của Ủy ban này hiện nay gồm có :

- Donn Hart, chủ tịch, Đại học Syracuse
- Abdul Rony, Thư viện Quốc Hội Hoa Kỳ
- Cecil Byrd, Quản thủ thư viện Đại học Indiana
- Robert O. Tilman, Đại học Columbia
- John A. Larkin, Tiểu bang Đại học Núi Ước tại Buffalo
- Huỳnh Kim Khánh, Đại học Western Ontario

Trong kỳ họp ngày 23 tháng 10, 1970 tại Chicago các hội viên đã nghe tường trình về hoạt động của các uỷ ban của CORMOSEA, đặc biệt về thư tịch có quyền Bibliography of bibliographies on Southeast Asia, của Ô. Donn Hart (đã được 1500 nhan đề nhưng chưa xong) và International Union List of Newspapers : Vietnam, Cambodia, Laos, (của Ông Raymond Nunn, Đại học Hạ-uy-di (bản nháp được gửi đi các thư viện để kiểm điểm, nay đang in). Cô Lian Tie Kho, Đại học Yale, tường trình về công tác của Tiểu ban Kỹ thuật chuẩn thư về việc phác họa các qui lè cho tên người In-do-ne-xi-a và tên người Thái, và làm cho các qui lè này được Thư viện Quốc hội (LC) và Hiệp hội thư viện Mỹ-(ALA) chấp thuận. (Tên hiệu được dùng trong tiêu đề theo thói quen của người Thái)(1)

CORMOSEA cũng có ra một bản tin (CORMOSEA Newsletter) hiện đã đến quyển 4, số 2 và do Ô. Charles R. Bryant làm chủ bút. (từ ngày 6, số 3 (3/1970)).

85. Southeast Asia Microforms project / Dự án về các tài liệu vi ảnh liên quan đến DNA./ (SEAM)

Trong khi SEAM cõ gắng sao ra phim âm bản các tài liệu khảo cứu hiếm quý liên quan đến DNA, thì NAP (North American Pool), thuộc SEAM, sẽ mua các phim dương bản liên quan đến DNA để cho các thư viện hội viên ở Mỹ mượn.

Trong kỳ họp lần đầu, Uỷ ban cõ vẫn của NAP đã quyết định mua một số phim, trong đó có bộ vi phim của Trường Bác cõ Viễn đông Pháp, và do Đại học Yale đặt hàng từng đợt.

Nên biết thêm : SEAM là một dự án hợp tác quốc tế, thoát thai từ Hội nghị quốc tế về tài liệu khảo cứu DNA, họp tại Puntjak Pass, In-do-ne-xi-a trong tháng 4, 1969, và có mục đích cung cấp tài liệu khảo cứu dưới hình thức vi phim, liên quan đến DNA, như các tài liệu này hiện do các thư viện và văn khố ngoài DNA cát giữ.

SARBICA (Southeast Asia Branch of the International Council of Archives) (Chi nhánh địa phương của Hội đồng quốc tế Văn khố DNA (2)) trong phiên nhóm phòi hợp với CONSALI(3) đã đồng ý thành lập một uỷ ban địa phương để tiếp tay với SEAM. Nhiệm vụ của uỷ ban địa phương này là hoạch định đường lối cho các uỷ ban quốc gia và phòi hợp các dự án vi phim trong vùng cũng như làm nơi liên lạc để xin tài chánh các cơ quan ngoài vùng DNA.

Các hội viên DNA của SEAM trong cuộc bàn cãi tại kỳ hội thảo phòi hợp với ICO kỳ 28, không những/cần vi phim của SEAM mà còn cho thấy

(1) Cũng trong kỳ họp sơ bộ của Uỷ ban về Tổng kẽ, của CORMOSEA, 2.4.1970, vẫn đề tên người Việt Nam được đề cập đến để giải quyết.

(2) Tham chiếu : TVTS, số 10 (1970), tr.18.

(3) Conference of Southeast Asian Librarians, I, xem: TVTS, số 8-9 (1970) tr. 43-51: Hội nghị Quản thủ Thư viện Đông Nam Á, CONSAL Newsletter sẽ được xuất bản một ngày gần đây tại Phi-luật-tan.

cần tăng cường hạ tầng cơ sở của riêng ĐNA về việc chụp vi phim nữa, bằng máy móc và chuyên viên để dùng tại địa phương cho các nhu cầu ưu tiên của địa phương.

3- COMMITTEE ON RESEARCH MATERIALS ON SOUTHEAST ASIA (Uỷ ban về tài liệu khảo cứu ĐNA).

Uỷ ban này thuộc Hiệp hội nghiên cứu Á châu (AAE), và đã cùng Hiệp hội các Thư viện khảo cứu (Association of Research Libraries) và Thư viện Quốc Hội (LC) tổ chức một hội nghị để khảo sát vấn đề đạt đến các tài liệu khảo cứu (vấn đề mua bán sách và thư tịch) liên quan đến ĐNA, tại Thư viện Quốc hội, ngày 28-30/4/1970.

Hai điểm đáng chú ý trong cuộc Hội nghị này, là :

1) Về liên hiệp thư mục (union catalog), Ô. Giok Po Oey, sau khi cho thấy sự khiêm khuyết thủ thư tổng kệ lành nghề để đủ sức tổng kệ các ngôn ngữ ĐNA, và sự thiếu cao qui lè được tiêu chuẩn hoá và các phương pháp phiên âm tiêu chuẩn, đã lưu ý là phải giải quyết các vấn đề tổng kệ này rồi mới mong soạn bất kỳ liên hiệp thư mục nào về ĐNA. Và sau khi liệt kê các loại danh sách sẵn có để tìm sách, ông kết luận là không yỏi giờ soạn liên hiệp thư mục các tài liệu về ĐNA, và nên soạn riêng lẻ cho từng xứ là hơn.

2) Về thư tịch quốc gia : Sau khi cho thấy các thư tịch sẵn có để dùng cho các xứ của ĐNA, mà phần nhiều không phải là thư tịch quốc gia, Ô. Cecil Hobbs đưa ra các điều kiện cần thiết sau đây để sản xuất thư tịch quốc gia ham súc, thêm vào việc giao cho các nhóm thư viện tổ chức tốt :

- trường thư viện học
- thương mại sách có tổ chức tốt
- luật lệ nghiêm khắc về nạp bản

Trong số các quyết nghị của Hội nghị, có việc 1) thiết lập Chương trình hợp tác thư đắc sách ĐNA (Southeast Asia Cooperative Acquisitions Program / SEACAP) và 2) nang đỡ, để nhờ đó mà làm việc, các học viện hiện hữu, các tổ chức và cơ quan ở ĐNA và giúp huân luyện nhân viên.

E- SỞ THƯ-VIỆN QUỐC-GIA MÃ-LAI-Á

Bắt đầu 1971, Thư viện quốc gia Mã-lai-Á được chính thức thiết lập như là Sở Thư viện quốc gia. Thư viện quốc gia vẫn còn là thành phần của Văn khố quốc gia Mã-lai Á nhưng nay hợp thành một phân cục đặc biệt trong cơ cấu tổ chức của Văn khố và Thư viện quốc gia...Ô. Dato' Alwi Jantan được chỉ định trở lại làm Tổng Giám đốc Văn khố và Thư viện quốc gia... Cô Philomena Ng Soo Ching, trước làm ở Thư viện quốc gia Tân-gia-ba, nay tiếp tục giữ chức Phụ tá Giám đốc Sở Thư viện Quốc gia.

Mục tiêu của tân Sở Thư viện quốc gia đã được vạch rõ trong một thông cáo của Văn khố và Thư viện quốc gia, cho phép đăng trên báo như sau :

- "Để nâng đỡ các nhu cầu giáo dục của dân chúng bằng cách vừa bổ túc hệ thống giáo dục quốc gia và vừa cung cấp các phương tiện để tiếp tục học vấn;
- "Giúp sửa chữa sự bất quân bình trong dân trí nghèo nàn, đặc biệt tại nông thôn, có thể đo lường bằng số sách trong mỗi nhà, bằng cách cho mượn sách miễn phí dễ dàng;
- "Trợ giúp trong việc chất xứng sự học hỏi, sử dụng và làm tiền bộ Quốc ngữ;
- "Trợ giúp trong việc chủ xướng đoàn kết quốc gia và thiện chí;
- "Nâng đỡ tiên trình chính quyền hành chánh và phát triển quốc gia;
- "Nâng đỡ sự khảo cứu sưu tầm về khoa học, kỹ nghệ và kinh tế;
- "Đóng góp vào sự phát huy, an vui và đời sống cộng đồng của dân chúng;
- "Phát triển các mội liên lạc văn hoá với dân chúng của các quốc gia khác."

(Trích~~Tóm~~ dịch theo CORMOSEA NEWSLETTER, 4: 2, February 1971, trang 7-8)

K-101-3A-AIO-0009 KẾT LUẬN